

DREPTURILE LINGVISTICE: UN LOC LA MASA RIGHTSCON 2021!

Coaliția Globală pentru Drepturile Lingvistice (Global Coalition for Language Rights – GCLR) este constituită dintr-un grup de persoane și organizații care activează la intersecția dintre limbă și drepturile omului. Obiectivul acestui grup este acela de a sprijini eforturile globale de sporire a accesului la informațiile și serviciile esențiale și a reprezentării digitale egale dincolo de barierele lingvistice, precum și de a crea răspunsuri proactive la problemele sociale, educaționale, economice și de mediu care să includă vorbitorii tuturor limbilor, inclusiv limbile indigene și cele subreprezentate.

Unul dintre primele rezultate tangibile ale activităților Coaliției noastre a fost participarea la **RightsCon 2021** – cel mai important summit pe plan global care abordează problema drepturilor omului în era digitală. A fost o realizare deosebită și prin prisma faptului că discursul despre drepturile lingvistice a obținut un loc la această conferință de nivel înalt.

Obiectivul general al sesiunii organizate de noi – *Cartografierea drepturilor lingvistice într-o lume digitală* – a fost acela de a descrie în detaliu felul în care activitățile noastre colective sunt influențate de chestiuni ce țin de **diversitatea lingvistică și barierele lingvistice** ce stau în calea accesării informațiilor și serviciilor esențiale. Mai precis, scopul nostru a fost acela de a:

- Identifica felul în care drepturile lingvistice și digitale se intersectează;
- Încuraja participanții să aibă în vizor drepturile lingvistice în cursul activităților profesionale;
- Stabili conexiuni noi cu activiști și organizații pentru a ne sprijini reciproc.

Ne-am bucurat de prezența unui grup de participanți entuziaști care au avut contribuții semnificative și și-au împărtășit experiențele în contextual a **șase sesiuni tematice**. Prezentăm mai jos rezumatul contribuțiilor în cele șase arii tematice.

Contribuții cheie:

Tehnologie & drepturi digitale

- Chiar dacă o tehnologie este disponibilă într-o limbă locală, utilizatorii folosesc totuși de multe ori tehnologică în limba engleză sau o altă limbă secundară din varii motive: familiaritatea cu utilizarea tehnologiei în engleză sau o altă limbă secundară pentru că acest lucru a fost necesar în trecut (lipsa localizării); o limbă alta decât limba locală folosită ca limbă din oficiu a sistemului pe un anumit dispozitiv; sau calitatea proastă a traducerilor sau a experienței utilizatorului și design-ului în limba locală.
- Localizarea este o activitate mai complexă decât traducerea. Localizarea de software necesită pregătire tehnică și infrastructură adecvată și trebuie să ia în calcul contextele regionale în ce privește limba, design-ul și chiar și funcționalitatea de bază a tehnologiei.
- Este esențială stabilirea încrederii utilizatorilor oricărei tehnologii. O aplicație localizată corect duce la încredere, pe când traducerile parțiale și inexacte, precum și design-ul care lasă de dorit, pot duce la discomfort și scepticism. Încrederea este cu atât mai importantă în cazul tehnologiilor care au ca scop asigurarea securității digitale sau fizice, precum și aplicațiile din domeniul sănătății și cele care tratează informații cu caracter personal.

Accesul la informație & educație

- Lipsa majoră a conștientizării amplitudinii problemei și a efectelor în lanț provocate de aceasta.

- Este importantă munca de conștientizare a publicului în comunitățile din care facem parte și în cadrul activităților profesionale.
- Este esențial să ne asigurăm că organizațiile și comunitățile lucrează împreună să facă conținutul educațional disponibil în limbile materne ale oamenilor.

Accesul la servicii de sănătate & Răspunsul la situații de criză

- Limbajul este o barieră foarte semnificativă în dialogul cu finanțatorii și cu publicul.
- Informațiile esențiale referitoare la sănătate ar trebui traduse din timp. De exemplu, la Toronto existau deja informații de bună calitate disponibile înainte de pandemia COVID-19, dar informațiile referitoare la vaccinări au lăsat de dorit.
- Poate fi dificil de tradus conceptele utilizate în cadrul muncii de teren pentru beneficiarii finanțatorilor, persoanelor care lucrează în domeniul sănătății sau al publicului.

Deceniul internațional al limbilor indigene

- Ce trebuie abordat mai întâi? Digitalizarea pentru a obține “recunoașterea” unei limbi sau promovarea utilizării limbii online în beneficiul comunităților?
- Este importantă prevenirea abordărilor coloniale sau extractive care pot face ca eforturile de “prezervare” sau cercetare să ia pur și simplu această cunoaștere fără a se asigura că este în beneficiul comunităților lingvistice respective.

Justiție, activism ecologic & participare civică

- Este importantă realizarea traducerilor în colaborare cu comunitățile care beneficiază de pe urma lor, cu decizii rapide luate pe baza nivelului de urgență într-un anumit domeniu și a muncii de teren desfășurate;
- Nu trebuie să uităm gama largă de infrastructuri sociale care pot fi total diferite și bazate pe valori diferite (de exemplu transmiterea pe cale orală vs. în scris a cunoașterii);
- Este importantă explorarea modalităților optime de partajare a informației cu comunitățile indigene pentru a ne asigura că acestea le pot accesa și duc la participare activă și informată.

Dreptul muncii & oportunități economice

- În America Latină, există două straturi de bariere lingvistice: persoanele indigene care nu vorbesc spaniola (sau franceza sau portugheza în unele state) vor avea dificultăți în a găsi oportunități de angajare și a avea acces la economia formală. În plus, globalizarea a dus la schimbarea statutului cunoașterii limbii engleze, care nu mai este doar un avantaj ci o cerință pentru avansarea profesională.
- Tot mai multe persoane sunt tot mai conștiente de prezența barierelor lingvistice în cadrul activităților profesionale, chiar dacă nu știu neapărat care sunt soluțiile. Recunoașterea necesității accesului lingvistic este un mare pas înainte, însă soluțiile se concentrează în continuare pe limbile majoritare (cum sunt franceza, engleza și spaniola).
- Există numeroase prejudecăți implicite în ce privește dezvoltarea tehnologică, iar limba este una dintre modalitățile prin care se manifestă. Automatizarea activităților lingvistice poate duce la informații inexacte, binaritate în ce privește genurile etc. Comunitatea tehnologică a conștientizat aceste prejudecăți implicite și este timpul să ștergem aceste prejudecăți inerente sistemelor pe care le folosim.

Veți găsi o parte din resursele utilizate în pregătirea acestei sesiuni în documentul cu [Materiale suplimentare](#).

Dorim să le mulțumim încă o dată participanților pentru contribuția la acest dialog. Ne-a făcut o deosebită plăcere să vă întâlnim și să aflăm perspective noi de la voi toți.

la măsuri!

Dorești să contribui și tu la eforturile Coaliției? Ne poți ajuta să facem acest rezumat cât mai accesibil traducând în limba ta. Dacă ești interesat de această oportunitate, te rugăm să ne contactezi. Ne-ar face mare plăcere să luăm legătura și să vedem cum poți contribui și tu.

Nu ezita să ne contactezi dacă ai idei referitoare la felul în care ne putem sprijini reciproc activitățile.

Poți de asemenea să contribui mai ales prin luarea de măsuri în ce privește accesul lingvistic în propria muncă. Ne poți contacta oricând la global.language.advocacy@gmail.com dacă dorești să discuți idei despre cum s-ar putea realiza acest lucru.

Nu uita să ne urmărești pe [Twitter](#) la [@GlobLangRights](#) pentru a fi la curent cu inițiativele **Coaliției Globale pentru Drepturile Lingvistice!**